

Draaiboek workshop

EMDR Protocol Woede, Wrok en Wraak

De externaliserende kant van PTSS

Docenten: Herman Veerbeek

Plaats: Psy-zo! in Groningen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inhoud workshop.....	3
2. Literatuur.....	5
3. Agenda	6

1. Inhoud workshop

Introductie: In deze workshop wordt een nieuw EMDR-protocol gepresenteerd, wat een veelbelovende behandeling biedt voor juist deze externaliserende symptomen. In de workshop wordt, na aandacht te hebben geschonken aan theoretische fundering en plaatsbepaling van dit protocol, het protocol in fasen ingeoeffend, zoveel mogelijk aan de hand van door de deelnemers ingebrachte casuïstiek en met gebruikmaking van videomateriaal.

Inhoud: Behandelaars in zowel de reguliere GGZ als in de forensische sector worden regelmatig geconfronteerd met patiënten met traumagerelateerde gevoelens van woede, wrok en/of wraak. Effectieve behandeling van de internaliserende, kwetsbare symptomen ten gevolge van een trauma, zoals angst, schrikachtigheid, flashbacks en nachtmerries, is inmiddels ruim voorradig (Imaginaire exposure, het standaard EMDR protocol, schrijfopdrachten, enzo). Wanneer in de therapie ook externaliserende, "kwetsende" symptomen naar voren komen, zoals verhoogde prikkelbaarheid, woede-aanvallen en/of voortdurende wraak-gedachten (woede-ruminatie), staat de therapeut vaak met lege handen.

In deze workshop wordt een nieuw EMDR-protocol gepresenteerd, wat een veelbelovende behandeling biedt voor juist deze externaliserende symptomen. In de workshop wordt, na aandacht te hebben geschonken aan theoretische fundering en plaatsbepaling van dit protocol, het protocol in fasen ingeoeffend, zoveel mogelijk aan de hand van door de deelnemers ingebrachte casuïstiek en met gebruikmaking van videomateriaal.

- Protocol 'Woede, Wrok en Wraak': theoretische basis, casusconceptualisatie en behandelrichtlijnen.
- Het protocol als cognitief interweave binnen de reguliere EMDR-behandeling of als opzichzelfstaande experiëntiële techniek.
- Presentatie van de verschillende technieken en hun therapeutisch effect aan de hand van videomateriaal.
- Indiceren en inoefenen van het protocol.
- Bespreken van dilemma's uit de praktijk aan de hand van zelf ingebrachte casuïstiek.
- Veiligheidsaspecten in de therapeutische relatie.

Het doel: De cursist is na afloop van de workshop in staat om woede- en wraakproblematiek met gebruikmaking van het www-protocol adequaat te indiceren en op maat te behandelen. De cursist weet welke plaats het www-protocol in de gehele behandeling kan innemen.

Voor wie: EMDR-therapeuten die minimaal de basis cursus hebben afgerond en in de praktijk te maken hebben met agressie- en/of wraakproblematiek.

Literatuur (wordt toegestuurd):

1. "A Sensorimotor Approach to the Treatment of Trauma and Dissociation", Ogden, P., Pain, C. & Fisher, J., Psychiatric Clinics of North America 29 (2006), 263-279
2. EMDR Protocol Woede, Wrok en Wraak, Veerbeek, H.J., 2014

Docent: Herman Veerbeek (GZ-psycholoog, cognitief gedragstherapeut en EMDR supervisor i.o.) is behandelaar bij de forensische polikliniek de Waag en werkt van daaruit enkele dagdelen in de week met langgestraften in het Penitentiair Psychiatrisch Centrum van Scheveningen. Hij behandelt met name cliënten met een combinatie van ernstige persoonlijkheids-, gewelds- en traumaproblematiek. Daarnaast heeft hij een kleine eerstelijnspraktijk waar hij traumagerelateerde problematiek behandelt.

Datum en tijd: 29-9-2016

Plaats: Psy-zo!, Zernikepark 12, 9747 AN in Groningen

Maximum aantal deelnemers: 16

Accreditatie: Er wordt accreditatie aangevraagd bij:

FGZP

VGcT

Vereniging EMDR Nederland

NVvP

Kosten: €195,- (incl. koffie / thee, lunch).

Aanmelden: U kunt zich aanmelden via de www.psy-zo.nl.

U kunt tot twee weken voor de workshop kosteloos annuleren.

2. Literatuur

Door de cursist zelf aan te schaffen / over te beschikken:

Veerbeek, H.J. & Ten Broeke, E.. EMDR bij Boosheid (2016). In H.J. Oppenheim, H. Hornsveld, E. Ten Broeke & A. De Jongh (red.) Praktijkboek EMDR deel II: Toepassingen voor nieuwe patiëntengroepen en stoornissen. Amsterdam: Pearson.

Wordt per e-mail aan de deelnemer verstuurd:

1. "A Sensorimotor Approach to the Treatment of Trauma and Dissociation", Ogden, P., Pain, C. & Fisher, J., Psychiatric Clinics of North America 29 (2006), 263-279
2. EMDR Protocol Woede, Wrok en Wraak, Veerbeek, H.J., 2014

3. Agenda

Titel: Workshop EMDR Protocol Woede, Wrok en Wraak

Docent: Herman Veerbeek

09:00 Binnenkomst met koffie/thee

09:30 Start workshop

Allereerst wordt een inventarisatie gemaakt van de dilemma's waarmee de deelnemers in het werken met het protocol zijn geconfronteerd. Daarbij is aandacht voor problemen in de toepassing van het protocol, maar ook problemen aangaande de therapeutische relatie en veiligheidsvraagstukken.

10.15 Aan de hand van het hoofdstuk "EMDR bij boosheid" uit het nieuwe Praktijkboek EMDR deel II (2016) wordt de theoretische onderbouwing van het protocol nader beschouwd. Hierbij wordt expliciet stilgestaan bij toepassing van functieanalyse en betekenisanalyse bij agressieproblematiek. De consequenties worden doorgewerkt van een goede betekenisanalyse: identificeren van referentiele problematiek en die dan ook met het EMDR protocol behandelen als zijnde triggers die posttraumatische woede opwekken.

Daarnaast wordt uiteengezet wanneer cognitieve technieken (Top-down) beter kunnen worden toegepast en wanneer experimentele technieken meer op hun plaats zijn (Bottom-up).

Senso-motorisch georiënteerde traumatechnieken worden besproken en vergeleken met Imaginaire exposure en standaard EMDR.

11.00 Pauze

11:15 He eerste gedeelte van het protocol wordt in koppels van twee inge oefend, waarbij de trainer coacht en corrigeert.

12.30 Lunch

13:30 Demonstratie WWW-protocol

Allereerst wordt aan de hand van een door een deelnemer gespeelde casus het WWW-protocol door de trainer gedemonstreerd. Vervolgens worden enkele stabilisatietechnieken ge oefend, die bij opkomen van een te hoge arousal ingezet kunnen worden.

14.15 Vervolg in oefenen van het protocol, nu deel 2.

15.00 Pauze

15.15 Vervolg in oefenen protocol

16.00 Bespreking resterende dilemma's, met aandacht voor de therapeutische relatie, grenzen en veiligheid

16.30 Einde